

Kristina W - Hedman

**Analys enligt den jungianska principen
”subjektiv drömtolkning”**

av

Elsa Beskows

Tant Grön, tant Brun och tant Gredelin

Analys enligt den jungianska principen ”subjektiv drömtolkning” av Tant Grön, tant Brun och Tant Gredelin av Elsa Beskow:

1. Indikation

Bild på bokens framsida: Tanterna sitter under en ek. Tant Brun sitter i mitten med tant Grön på sin högra och tant Gredelin på sin vänstra sida.

Låt oss se det så, att tant Brun representerar det centrala jag-komplexet. Tant Grön är hennes aktiva och extraverta aspekt. Hon sitter följdaktligen på tant Bruns högra (=logiska) sida. Hon håller i ett paraply som markerar att hon skyddar sig mot vatten (=känslor). Tant Brun räcker henne en pepparkaksstjärna (stjärna = avlägsen visdom; klarsyn). På sin vänstra sida (känslosidan) har hon den gråtande tant Gredelin. Hon får ett hjärta.

De sitter under ett träd (livsträdet). Trädet symboliserar också den kvinnliga principen, den Stora Moderns närande, skyddande och försörjande princip. Träd har ofta kvinnogestalt.

Detta träd är en ek. Eken är ett av våra mest symboltyngda träd. Ekollonet är t.ex. en manlig sexualsymbol (Citat av Oswald Crollins 1629: ”Ollonet visar och utgör förebilden(!) för den manlige stakens huvud”). I den grekiska mytologin personifierar eken den äktenskapliga tillgivenheten och lyckan.

Den gröna färgen symboliserar målmedvetenhet och koncentration (det är ingen tillfällighet att operationsdukar etc. är gröna), den gredelina längtan och ängslan. Det är även skådandets färg. Brunt kan tolkas som otillfredsställelse. Tant Brun har kanske en alltför fast förankring i det materiella (=det jordiska).

Dessa tre gestalter representerar ”drömjagets” persona. Den manliga aspekten är vagt representerad. Den logiska delen (= tant Grön) är ju faktiskt inte mycket till karl. Det manligaste vi kan finna är den lille svarte hanhunden Prick. Och han är som bekant på drift(!). (Hund=instinkt; drift. Svart=depression.)

2. Exposition

Vi ser tant Brun i köket, husets transformerande, kvinnliga centrum. (Huset = hon själv, köket = solar plexus.) Hon ger sin energi åt en ung kvinnlig potentiell aspekt. Sannolikt har hon själv stannat i sin psykiska och andliga växt när hon var i den åldern.

Någon manlig princip syns ej till, blott som en drift (=Prick. Namnet tyder på litenhet; ringa betydelse). Både den och hennes introverta konstnärliga sida (=tant Gredelin) är passiviserade

och oskadliggjorda. De hålls under ordnade former i ett litet rum bakom köket. Ett visst bejakande finns trots allt, dörren är öppen.

Den logiska delen (tant Grön) är mer aktiv och hålls med trädgårdsarbete utomhus.

En manlig aspekt finns dock i periferin. Nämligen herr Blå. (Blått = introspektion och logik; redlighet och allvar.) Tant Brun och tant Gredelin projicerar hängivet sina manliga sidor på honom. De sexuella kontakterna lyser dock med sin frånvaro. Han kan stråla sig i glansen, leva upp till sin manlige hjälteroll och lugnt suga i sig den psykiska energi som han får av de rara tanterna. Sitt nattliga liv, sin sexualitet och skuggsida kan han utan insyn dela med sin hushållerska Beata i sitt eget hus.

Hela händelseförloppet bör ses som en yttre effekt av ett inre tillstånd.

3. Kulmination

Scen: en fyrvägs korsning. (kors = den vertikala linjen, korsets stam, symboliserar den manliga aspekten. Den är här bred och dominant. Detta är en bild av ett patriarkaliskt samhälle. - Den horisontala linjen, den nedvärderade kvinnliga aspekten, är i konsekvens därmed svag och vek. Den gren som går mot vänster är nästan helt skymd av en rågåker med blåklint i.) Ett träd växer vid vägkorsets centrum - Livets Träd, en symbol för människolivet.

Nu händer det saker! Prick har rymt. Den passiva depressionen (svart färg) har satts i rörelse. Instinkten leder till en konfrontation med den farliga och hotfulla Skuggan. Det är en maskulin förträngd aspekt, en undertryckt sexualitet som troligen bottnar i en negativ fadersbindning. Han slår sig fram med en käpp (fallos) i höger hand. Han bär en säck (= en livmoder ryckt ur sitt sammanhang; eller är det rentav en pung?) i sin vänstra hand. På ryggen bär han "sitt kors" (= en mörk fyrkantig låda. Fyrkantig låda = materia; fysisk form. Mörk färg = brist på upplysning; bristande insikt). Han dignar under bördan.

Han är en rebell. Han markerar det genom att bära en röd sjal (fana) runt halsen (röd = känslösam; vital; aggressiv).

Han tar Prick och stoppar honom med våld i säcken.

Det är en våldtäkt. Han våldtar sig själv.

Tanterna är nu på vandring på Livets väg. De söker omedvetet sin helhet. Människans eviga strävan att uppnå balans mellan kvinnliga och manliga energier. I just det här fallet räknar de med att träffa den stilige herr Blå.

Allt blir emellertid fel i och med att han redan har gått hem, till Beata... Till råga på allt är lille Prick försvunnen.

Sökandet efter Prick börjar med lottdragning. Den som får ett hjärta ska gå åt vänster över fälten, den som får en stjärna åt höger genom skogen och den som får en slät rund (måne) ska gå stora vägen rakt fram. Det blir så att tant Gredelin får gå åt höger och tant Grön åt vänster. Det hade sannolikt varit lämpligare om det blivit tvärtom, men samtidigt mindre lärorikt.

Tant Brun får alltså en slät rund. Hon lämnar sina bundsförvanter, sin ängslan (tant Gredelin) och sin irrationella logik (tant Grön) och vandrar sålunda i ensamt majestät som en annan mångudinna sin livsväg fram. Hon är anima-besatt. Hon känner sig halv. Hon vandrar stora vägen rakt fram, alltså på korsets manliga axel. Hon drömmer om herr Blå.

Om hon nu "löper linan ut" är risken stor att hon stöter på och väcker sin maskulina skugggestalt som henne ovetande men farligt nära ligger och sover i en skogsbacke. Hennes omedvetna pockande drift styr hennes steg ditåt.

Hon är i ett utsatt läge, frustrerad och försvarslös. Paradoxalt nog är detta hennes räddning. När hon nu har släppt sitt försvar och sina blockeringar, lämnat sin persona därhän och istället följt sin drift och instinkt och sålunda får kännning av sina skuggor frigörs nämligen nya inre resurser som hon tidigare ej varit medveten om.

Hennes psyke förnyas, förnygras. Hon möter två nya aspekter av sig själv, en flicka och en pojke. Äntligen en jämnställd psykisk balans! (Ungdom = friskhet; spontanitet; nya möjligheter)

Ingen mindre än hennes egen skugga (= den elaka Tvätt-Kristin) har tidigare blockerat kontakten med de vitala psykiska resurser som nu manifesteras genom de båda barnen. Tvätt-Kristin är den som får ta hand om allt smutsigt byk.

Tant Brun ger de vilsna och övergivna barnen en 50-öring som hon hittar i sin väska. (Väskan = hennes medvetenhet, slant = kraft; makt, 50 = ny begynnelse)

Barnen övertar nu hennes svåra uppgift att fullfölja vandringen till "vägens ände" (jmf. sid.1 "den manlige stakens huvud"). Så förlöses och befrias tant Bruns drifts- och instinktsliv (=Prick). Hon får nu en medveten och naturlig kontakt med sina drifter. De är inte längre fångar hos hennes maskulina skugga, som även den är medvetandegjord och därmed mindre farlig (sover).

Efter denna splittrande kris har det centrala komplexet, jag-medvetandet, dvs. tant Brun, lyckats ta sig hem till sitt kök. Hon känner sig mer halv än någonsin. Hennes statiska trygghet är borta. Håll ut tant Brun! Liv är förändring!

Lille Prick spårar nu med barnen i släptåg upp den stackars tant Gredelin som gick vägen till höger. Hon är ensam i den hemska skogen. Hon gråter som vanligt.

Vi kan se skogen som ett mentalt tillstånd som förkroppsligats i fysisk form, i detta fall en metafor för den maskulina aspekten av det omedvetna. Däri finns en kompensatorisk symbolik: kvinnor drömmer ofta om sin animus i form av en *grupp* män. (I skogen finns *många* träd, fallossymboler. - Hjälp, detta tycks alltmer bli ett fall för Freud. Må han freuda sig i sin himmel.) Till yttermera visso ligger skogen åt höger (den logiska, manliga sidan). För att nå skogen måste hon ta sig över (= övervinna) en bäck (= känslosvall; tåreflödet; hennes egen förspillda kvinnokraft), en strid ström av okontrollerbara känslor. Hon blir blöt. Hon måste klä av sig, blotta sig; närma sig naturen... Om blott herr Blå komme och frälste henne!

Det gör han inte. Hennes ostrukturerade emotioner mognar emellertid till lyhörd sensibilitet och livsbejakande sinnlighet. Hon utvecklas - och därmed dyker barnen upp, hon har fått kontakt med vitala handlingskraftiga sidor av sig själv, sidor som är kompetenta att lösa problem. De blir hennes vägvisare hem, visar vägen till hennes egen helhet.

Tant Grön däremot, som under normala omständigheter undertrycker sin kvinnlighet, har helt mot sin natur följt vägen till vänster (= känslosidan) och kommer så småningom fram till en äng (= en öppning; ett vidgat medvetande). På ängen står en lada (= en omslutande livmoder; en animasymbol). Till yttermera visso är en stege upprest mot loftet. (Stege = övergången från en nivå till en annan; från ett sätt att vara till ett annat; en förhöjd medvetenhet. Även kommunikation mellan Gud och människan, jmf. Jakobs stege. Loft, övervåning = intellekt) Ett instinktivt sökande efter kompensatoriska erfarenheter. Hon lockas upp på loftet av små pip (= lockrop) som visar sig komma från en liten kattunge (= en kvinnlig instinkt). Katten är som bekant ett djur som förknippas med kvinnlig energi. Exempel på det är att fruktbarhetsgudinnorna Kybele, Nerthus och Frejas vagnar drogs av kattedjur - för att inte tala om den obligatoriska svarta katten på påskkäringarnas kvastskäft.

Hon tar sin tillflykt till loftet (intellektet). Hon råkar knuffa till stegen så att den faller omkull. Där förlorar hon sin markkontakt, sin förankring i livet. Hon är fånge i en primitiv anima-manifestation. Det är en utvecklingsfas som kan liknas både vid ett fosterstadium och en religiös kris (jmf. *stjärnan*, dvs. andlig insikt som hon får på sid. 1). Hon somnar (= lämnar det som varit; dör).

När hon nu har konfronterats med denna erfarenhet och integrerat den i sin personlighet - ja, då dyker mycket riktigt barnen (förnyade resurser), Prick och den allt kavatare tant Gredelin upp och "förlossar" henne ur fångenskapen. Hon återföds till livet med ett förhöjt medvetande.

Nu ser vi också att månen är i nedan, vilket tyder på ett inom ej alltför avlägsen framtid förestående *hieros gamos*.

4.Lösning

Alla aspekter förenas. Även herr Blå kommer - med tillbucklad hatt (hatt = manlig makt och myndighet). Hans auktoritet har fått sig en rejäl knäpp. Tanterna har klarat sig ur knipan utan honom. De kommer inte längre att projicera all sin manliga energi på honom. De är nu självständigare och har dessutom tillgång till en ny manlig aspekt (lille Petter). Herr Blå är sannolikt lättad, han kommer nu att mer avspänt kunna umgås med sina tanter.

Tant Brun har genom att se och bejaka de maskulina särskiljande principerna inom sig och därmed stärkt sin jag-identitet, sitt ego, fått tillgång till en mer flexibel persona. Hon öppnar ett nytt stort rum, en sal (= hjärtchackra), i sitt hus (= hon själv). Alla samlas runt ett vackert bord och intar gemensam näring. Det är en inre samling runt Självet. En pusselbit i individuationsprocessen har lagts på plats.

Pricks status har höjts, han sitter med vid bordet. Man kan förmoda att hans svarta färg har djupnat och mognat - den får nu stå för dramatik.

Sensmoral:

Överskott på feminin energi, isolerad kvinnlig princip = känsla utan logik, vilket är sentimentalitet; lydnad.

Ensidig maskulin energi = viljans, handlingens och logikens kraft, ledarskap. När den logiska auktoriteten isoleras från den känslomässiga feminina sidan blir den okänslig, utan medkänsla. Logik utan känsla är brutalitet.

Vid nästa konfrontation med positivhalaren tycker jag att tant Brun ska ta hans röda halsduk som en segertrofé. Hon skulle lämpligen kunna hissa upp den i sin flaggstång(!).

I slutändan blir det kanske rent av en ny röd klänning!

Kristina W - Hedman

Referenslitteratur:

J.C.Cooper "Symboler"

Hans Biedermann "Symbollexikonet"

Karl Ryberg "Levande färger"

Marie-Louise von Franz "Drömmens väg"

Louise Minerva Frostegren "Förstå dina drömmar"

Anna-Britta Ståhl "Drömmens bilder"